

DOLINĄ LEGI - Z NURTEM PRACOWITEJ RZĘKI

20.05.2016, 👤 Józef Kunicki

Trasa oznaczona kolorem niebieskim

Przebieg: Olecko- Małe Olecko - Zatyki - Kijewo - Babki Gąseckie - Pomiany - Gąsiorowo - Gąsiorówko - Kleszczewo - Starosty - Nowy Młyn - Wieliczki- Markowskie - Krupin - Imionki - Olecko.

Charakterystyka: Długość szlaku - 52 km, do Babek Gąseckich - 20 km . Skrótem przez Wieliczki - 28 km (znaki czarne).

Kilometrowy opis trasy.

0,0 km – początek trasy przy kamiennym mostku na Ledze przy jej wypływie z jeziora. Jedziemy wzdłuż rzeki ulicą Partyzantów. Na końcu ulicy skręcamy w lewo, na ulicę 1-go Maja, aby po chwili skręcić w prawo, w jednokierunkową ulicę Wąską. Rzeka Lega – prawy dopływ Biebrzy (w dolnym biegu zmienia nazwę na Małkiń i Jęgrznia), swój początek bierze na północny- zachód od Olecka ze wzgórz w pobliżu wsi Szarejki. Po prawej stronie ulicy Partyzantów zobaczymy pozostałości XIX-wiecznej młeczarni miejskiej i browaru, na miejscu którego powstał teatr AGT i klub „U Potęgowej”.

0,5 km – ulica Grunwaldzka, skręcamy w lewo, przejeżdżamy most na Ledze przy młynie i jedziemy cały czas na wprost ulicami Lipową i Kościuszki. Mijamy most przy ładnym XIX wiecznym młynie. Dawniej młyn poruszała energia Legi. Dziś żarna młyna porusza energia elektryczna. W budynku znajduje się sklep ze świeżym pieczywem i oczywiście mąką.

1,5 km – szosa Olecko- Raczek, skręcamy w lewo.

1,9 km – skręcamy w prawo, do Lesku. Mijamy ogrody działkowe, wiadukt na linii kolejowej Olecko- Suwałki, osiedle mieszkaniowe i przejeżdżamy most na Ledze. Za mostem na zboczu doliny Legi widoczne są pozostałości majątku rolnego Łęgowek.

2,8 km – za mostem rozjazd - w lewo.

4,0 km – z lewej dochodzi droga ze Skowronek, którą pomijamy. Jedziemy cały czas na wprost drogą główną, po prawej mijamy przejazd kolejowy (5,2 km). Trasa prowadzi nad rzeką i nad brzegami rynnowego Jeziora Oleckie Małe. Przekraczając Kukowską Strugę warto udać się w kierunku torów kolejowych, aby obejrzeć przejście rzeki i drogi pod wspólnym przęsłem wiaduktu na linii Olecko- Ełk. Za strugą szlak prowadzi przez młody las, pod koniec po prawej stronie, tuż przy drodze, możemy odszukać

stary cmentarz.

8,9 km – szczyt wzniesienia w Małym Olecku- punkt widokowy- widok na Jezioro Oleckie Małe.

9,1 km – w lewo odchodzi droga, która przez most na Ledze prowadzi do Wieliczek- my jedziemy na wprost. Po lewej stronie sklep. Z przedwojennego mostu możemy podziwiać widok na jezioro i wypływ rzeki Legi.

9,2 km – rozjazd przed budynkiem byłej szkoły- w lewo.

10,0 km – skrzyżowanie przed asfaltową szosą Wieliczki- Kleszczewo - w prawo.

UWAGA SKRÓT! Trasę skracamy na dwa sposoby:

1. Jedziemy na skrzyżowaniu w lewo po znakach czarnych, na asfalcie w lewo i dalej zgodnie ze znakami niebieskimi. Jesteśmy na 34,7 km opisu trasy.

2. Przejeżdżamy skrzyżowanie na wprost, na asfalcie skręcamy w lewo. Jesteśmy na 34,3 km opisu trasy.

10,5 km – pomijamy drogę z prawej, na wprost do widocznego lasu.

13,1 km – przejazd kolejowy linii Ełk- Olecko, na wprost.

14,1 km – rozjazd w Zatykach, ulicą w lewo.

14,5 km – koniec Zatyk, rozjazd, drogą żwirową w lewo – wzdłuż toru kolejowego.

16,5 km – Kijewo, z prawej pomijamy szosę z Gąsek, asfaltem na wprost.
 17,4 km – za przejazdem kolejowym odchodzi droga asfaltowa w prawo. Jedziemy do Babek Gąseckich. Przed nami 100 m dalej po lewej stronie sklep. PKS.
 19,5 km – rozjazd przy wjeździe do Babek Gąseckich- w lewo.
 21,2 km – Pomiany, przy budynku w lewo, pod górkę i pierwsza, jeszcze na stoku, droga w prawo. Przy kładce przez Legę kąpielisko.
 22,5 km – Gąsiorowo, w lewo na żwirówkę i dalej cały czas na wprost.
 24,3 km – szosa asfaltowa Kijewo- Guty, jedziemy w prawo.

24,9 km – most na Ledze w Gąsiorówku, jedziemy na wprost.
 25,5 km – skręcamy w lewo na drogę żwirową i dalej cały czas na wprost.
 27,8 km – szosa asfaltowa przy budynku dawnej szkoły w Kleszczewie, w lewo.
 28,1 km – most na Ledze w Kleszczewie. Za mostem w prawo. Sklep, PKS.
 28,7 km – za mostem na Ledze na końcu wsi rozjazd, jedziemy lewą odnogą. Za rozjazdem dróg do

Niedźwiedzkich (Starost) i Puchówka, znajdziemy trzy cmentarze – to okolica zwana Mogiły.

29,9 km – skrzyżowanie na skraju lasu, gościńcem na wprost. Jedziemy przez las Czarna Dąbrowa i Kleszczewski Bór. Przecinamy Widną Strugę – strumień odprowadzający wodę z zagubionego w lesie jeziora Widnego, z którego woda została spuszczone w XVIII w. i pozostały po nim tylko bagna i wyeksploatowane torfowiska. Torf stanowił bowiem w XIX wieku główne źródło opału na tym terenie.
 30,4 km – rozjazd w lesie, w lewo.
 31,3 km – rozjazd w lesie- w lewo.
 31,7 km – na końcu ogrodzenia szkółki leśnej w lewo.
 32,3 km – skraj lasu, przed nami zabudowania gospodarstwa, droga sama prowadzi na wał przeciwpowodziowy.
 33,1 km – jaz na Ledze w Starostach, jedziemy przez most na wprost
 33,5 km – rozjazd za Starostami- w prawo.
 34,3 km – szosa asfaltowa Kleszczewo- Wieliczki, jedziemy w prawo. Na tym odcinku dochodzi do szosy skrót trasy.

34,7 km – za przystankiem PKS jedziemy w prawo.
 34,9 km – jaz na Ledze w Nowym Młynie.
 Jedziemy na wprost przez most, pod górę na drogę przez osiedle, za ostatnim domem w prawo i wyjeżdżamy na szeroką żwirówkę, na której skręcamy w lewo.
 35,5 km – rozjazd w polu za osiedlem, jedziemy w lewo do widocznej szosy.
 35,7 km – ponownie szosa asfaltowa- w prawo.

37,2 km – skrzyżowanie w Wielickach, jedziemy w prawo. 600 m od skrzyżowania w stronę Olecka (w lewo) znajduje się cmentarz wojenny z czasów I Wojny Światowej. Spoczywa tutaj 10 żołnierzy niemieckich i 26 rosyjskich, którzy polegli podczas działań w październiku 1914 roku.

37,6 km – rozjazd w Wielickach przy kościele- w lewo. Wieliczki – istniały już w 1540 roku. Pierwszy kościół zbudowano tu w 1552 roku, lecz został on spalony przez Tatarów w roku Doliną Legi - z nurtem pracowitej rzeki 1656. Po szybkiej odbudowie (do 1658 r.) kościół zburzył w 1674 r. silny huragan. Obecny barokowy kościół z modrzewia powstał w 1677 r. i jest to najstarszy drewniany kościół na Mazurach. Wewnątrz późnobarokowy ołtarz ze sceną ukrzyżowania, rzeźbiony przez

Schoebla z Margrabowej (1708 r.). Pierwsze organy ufundowano dopiero w roku 1876. Zniszczone przez Rosjan w trakcie walk podczas I wojny światowej zostały odrestaurowane przez organmistrza Nowaka z Królewca w 1920 roku. Pięknym przykładem snycerki jest galeryjkowy ołtarz przy wejściu do zakrystii, upamiętniający tragiczny czas najazdu tatarskiego. W rzeźbieniach ambony odnajdziemy herby fundatorów odbudowy kościoła. Kamienny mur okalający wejście na teren kościoła to pozostałość pomnika

poświęconego 169 mieszkańcom z parafii Wieliczki poległym i zaginionym w czasie I Wojny Światowej.

W Wielickach znajduje się odrestaurowany cmentarz z 1914r. żołnierzy niemieckich i rosyjskich; wieś

gminna- sklepy, bar, poczta, PKS.

38,0 km – jedziemy pod wiaduktem kolejowym. Za wiaduktem droga brukowana z wąską ścieżką na brzegu jezdnii. Przez cały odcinek na wprost.

39,4 km – miejsce widokowe na szczycie wzniesienia. Po lewej stronie mijamy bagna – możemy tutaj spotkać łosie i żurawie.

42,1 km - na skrzyżowaniu w Markowskich, skręcamy w lewo.

42,5 km – po prawej cmentarz wojenny, spoczywa tutaj 117 żołnierzy niemieckich i 41 rosyjskich poległych w październiku 1914 roku w walkach o las markowski. Jedziemy na wprost. Po lewej stronie drogi znajdują się niegdyś rozległe bagna. Osuszanie

bagien rozpoczęto już w 1870 roku. Dziś, gdy kanały, rowy i torfowiska pozarastały, teren ten jest mało dostępny i stanowi ostoję zwierzyny.

44,7 km – rozjazd przed Krupinem - w lewo. We wsi znajdziemy przykłady mazurskiego budownictwa drewnianego. Sklep, PKS.

46,8 km – skrzyżowanie w Imionkach- w prawo. Imionki – dawny majątek oleckiego pastora Prostki, park podworski oraz stary spichlerz. Dalej dawna stacja kolejowa.

49,0 km – jesteśmy na południowym krańcu Jeziora Oleckie Wielkie. Koniec szlaku niebieskiego. Znajdujemy się przy Szubienicznej Górze, gdzie jak podają pisma z 1727r. „(...) złodzieje, podpalacze i ci, co ich w domach przetrzymują, śmiercią powroзовą na gardle powinni być karani”. Dzisiaj miast

szubienicy mamy ze wzgórza dobry widok na zatokę Szyjka.

Do kamiennego mostku dojedziemy nadjeziorną ścieżką, po znakach czerwonych lub od drogi do Lesku znakami niebieskimi.

52,0 km – kamienny mostek po znakach czerwonych.